Kansainvälistymisen ja kasvun palvelut ja rahoitus 2017

Yrittäjät
Yrittäjyyden puolesta.

Sisällys

1. Katsauksen tarkoitus 4
2. Yksityiset rahoittajat kasvun ja kansainvälistymisen tukena 5
   2.1 Mistä voi saada lainaa ja rahoitusta? 5
      2.1.1 Kohdevakuudellinen rahoitus — osamaksu tai leasing 6
      2.1.2 Saatavavakuudellinen rahoitus eli laskujen myynti 6
      2.1.3 Fintech, markkinapaikat ja rahoittaminen 6
   2.2 Pääomasijoittaminen ja pääomarahoitus, Venture Capital 7
3. Finnvera — kasvun, kilpailukyvyn ja kansainvälistymisen rahoittaja 8
   3.1 Kasvun ja kilpailukyvyn rahoitus 8
      3.1.1 Yrityskauppa ja omistajanvaihdos 8
      3.1.2 Yrittäjälaina 9
      3.1.3 Joukkovelkakirjarahoitus 9
      3.1.4 Kansainvälistymisrahoitus ja kotimaiset vientiä edistävät investoinnit 9
   3.2 Finnveran palvelut vientikauppojen rahoitukseen 9
      3.2.1 Viennin käyttöpääoman rahoitus ja toimitus- yms. vientiin liittyvät vakuudet 10
      3.2.2 Vientitakuita luottotappioiden varalta ja asiakkaiden rahoitukseen 10
      3.2.3 Vientisaatavatakuu suojaa luottotappioilta 10
      3.2.4 Asiakkaan rahoittaminen 10
      3.2.5 Vientikaupan rahoitus -ohjelma 11
4. Tekesin innovaatiorahoitus kasvuun ja kansainvälistymiseen 11
   4.1 Mihin Tekesin rahoitusta voi saada? 11
   4.2 Kansainvälistymisen ohjelmat ja palvelut 12
   4.3 Kansainvälistä ennakointitietoa liiketoiminnan kehittämiseen Future Watch ja TF Markkinoiden mahdollisuudet -palvelu 12
   4.4 Julkisten innovaatiorahoittajien keskinäinen rooli 13
5. Finpro - auttaa kasvuun ja kansainvälistymiseen 14
   5.1 Finpro tarjoaa yleishyödyllisiä kansainvälistymispalveluita 14
      5.1.1 Export Finland 15
      5.1.2 Invest in Finland 16
      5.1.3 Visit Finland 16
      5.1.4 Team Finland kasvuohjelmat 16
   5.2 Enterprise Europe Network – toimii Finpro alustalla 17
6. Työ- ja elinkeinoministeriön kansainvälistymisrahoitus 18
   6.1 Team Finland –kasvuohjelmat 18
   6.2 Messuosallistumiset (ns. yhteishankkeet) 20
   6.3 ELY-keskuksen palvelut 20

7. Finfundin ja Finnpartnershipin rahoitusinstrumentit 21
7.1 Finnfund – rahoitusta yritysten kehitysmaahankkeisiin 21
7.2 Finnpartnership: Rahallista tukea hankkeiden alkuvaiheisiin sekä liikekumppaneita ympäri maailmaa 22
8. Suomen Teollisuussijoitus Oy – TESI 22
9. Pohjoismaisia rahoittajia 23
9.1 Pohjoismainen ympäristörahoitusyhtiö NEFCO 23
9.2 Pohjoismainen projektivientirahasto Nopef 23
9.3 Pohjoismainen investointipankki 24
10. Team Finland -verkosto 25
11. Ulkoasiainministeriö 26
11.1 Työtä kaupan esteiden poistamiseksi 27
11.2 Kehitysmaayhteistyö 28
11.2.1 Bean-ohjelma — kehitysmaihin kohdistuvat innovaatiohankkeet 28
12. Kasvun tukemiseen liittyviä palveluita 28
12.1 FiBAN-enkelisijoittajaverkosto 28
12.2 Vigo kiihdyttämöt 29
13. Euroopan Unionin palvelut yritysten kasvuun, kansainvälistymiseen ja innovaatioihin — tutustu portaaleihin 29
13.1 EU:n rakennerahoituskausi 2014—2020 — Kestävää kasvua ja työtä 30
13.2 Esimerkkejä uuden rahoituskauden 2014—2020 ohjelmista 31
12.3 Maaseudun kehittämisohjelma 2014—2020 31
13.3 Horisontti 2020 tutkimuksen ja innovaatioiden uusi puiteohjelma 33
13.4 EU:n ulkorajayhteistyö — ENI on hyödyllinen Venäjän kaupassa 33
13.5 Suomen ja Venäjän välisten ENI CBC -ohjelmien teemavalinnat 34
13.5.1 Enterprise Europe Network — EU-komission kansainvälinen verkosto 35
13.5.2 Ongelmanratkaisupalvelu Solvit 35
13.5.3 EU:n markkinoillepääsytietokanta, Market Access Database 36
13.5.4 Your Europe tietokanta 36
13.5.5 Eurooppalainen pk-yritysportaali 36
14. Mitä on joukkorahoitus? 37
14.1 Joukkosponsorointi 37
14.2 Joukkosijoittaminen 37
14.3 Sääntely 38
14.4 Mitä sijoittajan kannattaa tarkistaa 38
14.5 Varojen lainaaminen yksityishenkilöille ns. vertaislainanannon kautta 38
14.6 Milloin joukkorahoitukseen pitää hakea lupa? 38
15. Yhteenveto 38

	Suomen Yrittäjät: Kansainvälistymisen ja kasvun palvelut ja rahoitus 2017
Tekijät	**Kasvuyrittäjyyden ja kansainvälistymisen valiokunta** Thomas Palmgren, kansainvälisten asioiden päällikkö +358 50 500 3384 thomas.palmgren@yrittajat.fi
Julkaisija	**Suomen Yrittäjät** PL 999, 00100 HELSINKI puhelin 09 229 221 toimisto@yrittajat.fi, www.yrittajat.fi

Katsauksen tekstit on pääasiallisesti saatu suoraan eri toimijoilta.

Katsauksen on laatinut Suomen Yrittäjien kansainvälisten asioiden päällikkö Thomas Palmgren.

Koska tarkoitus on auttaa yrityksiä löytämään tarjolla olevia rahoituspalveluita, katsausta voidaan vapaasti käyttää ja jakaa. Kaikenlainen palaute on myös erittäin tervetullut.

Kansainvälistymisen ja kasvun palvelut ja rahoitus 2017

1. Katsauksen tarkoitus

Tässä katsauksessa tarkastellaan kasvuun, kansainvälistymiseen sekä innovaatioihin liittyviä rahoituskanavia sekä tukipalveluita. Tarjolla on runsaasti tietolähteitä, kuten esimerkiksi www.yrityssuomi.fi. Siitä löydät tietoa ELY-keskusten, Finnpartnershipin, Finnveran, Finnfundin, Nopefin, Suomen Teollisuussijoituksen ja Tekesin palveluista.

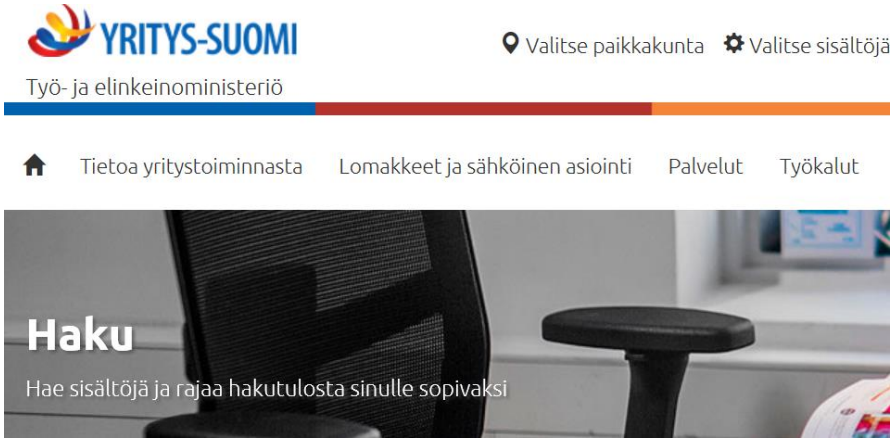

Yrityssuomi keskittyy kuvaamaan julkista yritysrahoitusta. Julkisen yritysrahoituksen, tehtävänä on täydentää markkinapuutteita sekä ottaa kannettavakseen rahoitusriskejä, joita yksityinen rahoitussektori ei pysty hoitamaan.

Team Finland kokoaa yhteen kaikki valtiorahoitteiset kansainvälistymispalvelut.
Team.Finland.fi -sivuilta löydät myös tietoa kansainvälistymisen rahoittamisesta.

Tämä katsaus antaa monipuolisen yleiskuvan erilaisista rahoituksen ja palveluiden lähteistä. Sitä käytetään koulutusaineistona ”pk-yritykset maailmalle” kierroksella jota toteutetaan 2017.

2. Yksityiset rahoittajat kasvun ja kansainvälistymisen tukena

Pankit ovat pienten ja keskisuurten yritysten päärahoittajia. Kaksi kertaa vuodessa julkaistavat Pk-yritysbarometrit osoittavat, että lähes 80 prosenttia ulkoista rahoitusta hakevista pk-yrityksistä nimeää pankin ensisijaiseksi rahoittajaksi. Pankkilainalle on tyypillistä, että sille vaaditaan hyväksyttävä vakuus, usein reaalivakuus. Jos yrityksen rahoitustarpeet ovat merkittäviä, voivat yrityksen käytettävissä olevat vakuudet asettaa rajoituksia lainan saatavuudelle.

2.1 Mistä voi saada lainaa ja rahoitusta?

Pankit jakautuvat Suomessa liikepankkeihin, osuus- ja paikallisosuuspankkeihin, säästöpankkeihin sekä ulkomaisten luottolaitosten sivukonttoreihin.

Kiinnitysluottolaitoksilla on oikeus laskea liikkeeseen kiinteistövakuudellisia joukkovelkakirjalainoja ja myöntää näin hankituista varoista vakuudellisia luottoja yleisölle. Useimmat kiinnitysluottolaitokset toimivat itsenäisinä yhtiöinä, vaikka ne kuuluvat pankkikonserneihin.

Rahoitusyhtiöt rahoittavat tietyn hankinnan joko myyjäliikkeen kanssa tehdyn sopimuksen pohjalta tai sopimalla asiasta suoraan ostajan kanssa. Rahoitus voi olla myös yrityksen käyttöpääoman rahoitusta (factoring) tai kuluttajien hankintojen rahoitusta tililuotolla, kertaluotolla tai suoralla rahalainalla. Luoton vakuutena käytetään rahoitettavaa kohdetta. Suurimmat rahoitusyhtiöt kuuluvat pankkikonserneihin.

Investointipankkitoimintaa harjoittavien yhtiöiden toimintaan kuuluvat osakeantien ja listautumisten järjestäminen, yrityskaupoissa ja fuusioissa avustaminen sekä yleinen tase- ja rahoitusneuvonta. Investointipankkitoimintaa harjoittavat sekä itsenäiset yritykset että monet pankit.

Vakuutusyhtiöt jaotellaan toimialan mukaisesti. Sama vakuutusyhtiö ei voi esimerkiksi myydä sekä vahinko- että työeläkevakuutusta. Silti asiakas voi saada pääosan vakuutuksistaan samalta luukulta, sillä suomalaisen käytännön mukaan kaikilla suurilla vakuuttajilla on tarpeelliset eri vakuutuslajien erikoisyhtiöt.

Yritys voi saada työeläkeyhtiöltään lainaksi osa työeläkevakuutuksensa maksusta niin sanotun takaisinlainauksen ehtojen mukaan.

Mikäli yrityksen tase on kunnossa, rahoitus järjestyy yleensä jopa helposti. Jos yrityksen tase on tilapäisesti miinuksella, rahoituksen järjestäminen on hankalaa.

Rahoitusyhtiötuotteiden avulla yritys pystyy rahoittamaan investointejaan, optimoimaan vakuusomaisuutensa käyttöä, parantamaan taserakennettaan ja hankkimaan käyttöpääomarahoitusta. Rahoitusyhtiötuotteet on hyvä pitää mukana yrityksen liiketoiminnan suunnittelussa kaikkina aikoina.

2.1.1 Kohdevakuudellinen rahoitus — osamaksu tai leasing

Kohderahoituksella yritys hankkii koneen tai laitteen, joka toimii luoton vakuutena rahoitusyhtiölle. Rahoitusratkaisu voi olla osamaksurahoitus tai leasing.

Osamaksukauppaan perustuvassa rahoituksessa yritys hallinnoi ja käyttää kohdetta. Kohdetta käsitellään yrityksen kirjanpidossa kuten omaa laitetta, siitä tehdään poistot omassa kirjanpidossa ja mahdolliset alv-vähennykset verottajalta. Omistusoikeus kohteeseen siirtyy ostajalle viimeisen maksuerän jälkeen. Rahoittajalla on kohteeseen omistuksenpidätysoikeus, joka oikeuttaa hakemaan kohteen pois, jos maksu jää saamatta.

Leasing-ratkaisussa yrittäjä vuokraa kohteen käyttöönsä rahoittajalta. Kohde on rahoittajan omaisuutta, ja asiakas maksaa sen vuokra-ajalta vuokraa. Leasing-tuoteperheessä on useita vaihtoehtoja, ja tuotevalinta ohjaa vuokrasopimuksen päättymisen jälkeistä kohteen hallintaa. Kohde voi siirtyä kolmannelle, palautua myyjälle tai mahdollisesti rahoittajalle.

Rahoitusosuus investointien rahoitusratkaisuissa on tyypillisesti noin 70 prosenttia kauppahinnasta. Erotus kauppahintaan on käsirahaa, joka osamaksukaupan rahoittamisessa maksetaan käsirahana myyjälle.

2.1.2 Saatavavakuudellinen rahoitus eli laskujen myynti

Saatavavakuudellisessa rahoituksessa yritys siirtää tai myy, sopimuksesta riippuen, toimituksen jälkeiset kotimaiset tai ulkomaiset laskusaatavansa rahoittajalle. Rahoittajana oleva pankki tai rahoitusyhtiö maksaa sovitun rahoitusosuuden yrityksen tilille heti tai sopimuksen mukaan. Rahoitusosuus on yleisesti 80 prosenttia laskun määrästä. Laskun eräännyttyä ostaja maksaa laskun rahoittajalle, joka tilittää loppuosan pääomasta yritykselle.

Saatavavakuudellisessa (”factoring”) rahoituksessa yritys ulkoistaa saatavien perinnän rahoittajalle. Tämä tehostaa reskontran hoitoa ja parantaa sen laatua. Saatavavakuudellisen tuoteperheen rahoitusratkaisuja on useita. Rahoitusneuvotteluissa sovitaan yritykselle sopiva ratkaisu reskontran ja laskutuksen määrän perusteella. Rahoitusneuvottelut aloitetaan yrityksen pankissa tai yhteydenotolla suoraan rahoitusyhtiöpalvelujen tarjoajaan.

2.1.3 Fintech, markkinapaikat ja rahoittaminen

Perinteisten pankkien rinnalle on tullut Fintech (finanssiteknologia)-yrityksiä jotka tuovat lisätyökalun yritysten rahoituksen vaihtoehtoihin, mutta samalla myös auttavat pankkia. Pankkien regulaation lisääntyessä pankit eivät pysty enää rahoittamaan kaikkea tai vaadittavat vakuudet ovat sellaiset, että se ei ole yrityksille mielekästä.

AREX markkinapaikka on suomalainen Fintech-vaihtoehto pankkirahoituksen rinnalle ja korvaamaan lyhytaikaista luottoa. Tyypillistä on, että AREXilta otetaan rahoitus joko suoraan korvaamaan perinteisten toimijoiden factoring- tai laskusaatavarahoitusta tai korvaamaan päivittäisen tililimiitin tarvetta. Monesti AREX-markkinapaikka valitaan myös tueksi nykyisten pankkisuhteiden rinnalle.

AREX-markkinapaikan etu on, että laskut markkinapaikalle tuova yritys hinnoittelee laskunsa itse ja maksaa vain rahoitetusta laskusta. Laskut rahoitetaan sataprosenttisesti. Laskuihin ei tule merkintää, että lasku on rahoitettu vaan laskun kulku jatkaa normaalisti omaa tuttua reittiään.

AREX-markkinapaikalla laskun rahoittamisen määrää kysyntä ja tarjonta: Kun yritys tuo laskun markkinapaikalle, markkinapaikan toisella laidalla olevat ammattimaiset, institutionaaliset sijoittavat päättävät sijoitusstrategioidensa mukaan, mitä laskuja ostavat. Mitään lisävakuuksia ei tarvita, vaan lasku toimii vakuutena.

AREX-markkinapaikka on nopea: pankkien useiden viikkojen päätösprosessien sijaan yritys saa tiedon onnistuneesta rahoituksesta saman päivän aikana ja rahat ovat tilillä aina seuraavan pankkipäivän aamuna.

Maailmalla kasvavana trendinä on omaehtoinen rahoittaminen sekä käyttöpääoman (working capital) optimointi. Trendi on näkynyt myös Pohjoismaissa. Jopa 90 päivän maksuajat aiheuttavat haasteita erityisesti pk-kentässä. Juuri tähän haasteeseen AREX-markkinapaikka auttaa. Lue lisää AREXista: www.arex.io

2.2 Pääomasijoittaminen ja pääomarahoitus, Venture Capital

Suomen pääomasijoitusyhdistys www.fvca.fi edistää pääomasijoittamisen toimintaedellytyksiä Suomessa. Varsinaiset jäsenet ovat Suomessa pääomasijoitustoimintaa harjoittavia yhtiöitä. Liitännäisjäsenet ovat suomalaisella pääomasijoitustoimialalla muuten vaikuttavia tahoja.

Oman pääoman ehtoinen rahoitus on vakuudetonta. Pääomasijoittaja ottaa yhtä suuren riskin kuin yrityksen muutkin osakkaat ja tuo yleensä mukanaan yhtiön hallitukseen uutta osaamista. Rahoittajat saavat palkkionsa, kun yritys menestyy.

Pääomasijoitus sopii yritykselle, jolla on voimakkaat kasvutavoitteet ja näkymät. Pääomasijoituksen saaminen edellyttää yritykseltä sitä, että tuotteelta tai palvelulta on selkeää kilpailuetua. Lisäksi yrityksen johdolta vaaditaan vahvaa sitoutumista yritystoiminnan kehittämiseen. Omistajien on oltava valmiita antamaan pääomasijoittajalle rahoitusta vastaan omistusosuuden yhtiöstä. Tämä on luonnollisesti vaikeaa. Vaikka alkuperäisten omistajien suhteellinen omistusosuus kaventuisikin sijoituksen myötä, voi omistuksen arvo olla tulevaisuudessa paljon suurempi, jos koko yrityksen arvo nousee.

3. Finnvera — kasvun, kilpailukyvyn ja kansainvälistymisen rahoittaja

Yritysten pankkirahoituksen lähin täydentäjä on Finnvera. Finnveralla on noin 30 000 asiakasta, joista runsaat 20 000 on mikroyrityksiä. Finnvera-konsernin palveluvalikoimaan kuuluvat lainat, takaukset, pääomasijoitukset ja viennin rahoituspalvelut. Asiakkaita palvelee koko Suomen kattava toimipisteverkosto. Finnvera on Suomen virallinen vientitakuulaitos ja osa Team Finland -verkostoa.

Finnveran toiminnan painopisteitä ovat yritysten kasvun ja kansainvälistymisen rahoittaminen sekä aloittavien yritysten rahoitusmahdollisuuksien parantaminen. Finnvera on rahoittajana mukana usein myös yrityksen muutostilanteessa, kuten omistajavaihdoksissa. Finnvera täydentää rahoitusmarkkinoita, joten se ei voi olla yrityksen ainoa rahoittaja pl. luotot 5 000–50 000 euroa.

3.1 Kasvun ja kilpailukyvyn rahoitus

Finnvera tarjoaa rahoitusratkaisuja erikokoisille kasvaville ja kansainvälistyville yrityksille. Rahoitustarpeet liittyvät usein investointeihin tai käyttöpääomaan puutteeseen, joihin Finnvera mahdollistaa lainoja ja takauksia. Seuraavaan on listattu yleisiä rahoitustilanteita, joissa Finnvera voi olla mukana. Lisätietoja rahoitusratkaisusta saat Finnveran verkkosivuilta.

3.1.1 Yrityskauppa ja omistajanvaihdos

Yritysjärjestelyissä rahoitusta tarvitaan yleensä kauppahinnan maksamiseen, investointeihin tai käyttöpääomaan. Näiden tilanteiden rahoittamiseksi Finnvera tarjoaa lainoja ja takauksia. Yrityskauppa voi tapahtua joko liiketoimintakauppana tai osakekauppana.

Liiketoimintakaupassa ostaja yleensä perustaa uuden yrityksen, joka ostaa myyjäyrityksen liiketoiminnan eli sopimuksen mukaan esimerkiksi koneet ja laitteet, tilat ja nimen. Rahoitus haetaan perustetulle ostajayritykselle, jonka omia vakuuksia, kuten kiinteistökiinnityksiä voidaan käyttää rahoituksen vakuutena.

Osakekaupassa ostaja hankkii itselleen kohdeyrityksen osakkeet tai osake-enemmistön. Jo pientenkin yhtiöiden osakkeiden kauppahinta voi olla niin korkea, ettei sen rahoittaminen henkilökohtaisella lainalla ole järkevää tai mahdollista.

3.1.2 Yrittäjälaina

Yrittäjälaina on yrittäjän henkilökohtainen laina, jolla voidaan rahoittaa sijoituksia osakeyhtiön osakepääomaan ja/tai sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Yrittäjälainalla voidaan rahoittaa myös jo toimivan yrityksen osakkeiden ostoa. Kohdeyrityksen on täytettävä EU:n pk-yrityksen kriteerit. Lainansaajan tulee työskennellä kohdeyhtiössä tai muussa samaan konserniin kuuluvassa yhtiössä.

Yrittäjälainaa voidaan myöntää osakeyhtiön osakkaalle, jonka osuus osakepääomasta ja äänivallasta on yrittäjälainalla rahoitetun sijoituksen tai osakekaupan jälkeen vähintään 20 prosenttia. Yrittäjälainaa voidaan myöntää myös usealle saman yrityksen perustajalle tai osakkaalle.

3.1.3 Joukkovelkakirjarahoitus

Finnvera voi merkitä yrityksen joukkovelkakirjalainaa. Joukkovelkakirjarahoitus soveltuu yritysten yleisiin rahoitustarpeisiin, kuten investointeihin, toiminnan laajentamiseen ja kehittämiseen tai pääomarakenteen järjestelyyn liittyviin tarpeisiin. Rahoitusmuoto sopii parhaiten isoimmille rahoitustarpeille.

Joukkovelkakirjan liikkeeseenlaskun järjestäjänä toimii pankki tai muu taho, joka perii liikkeeseen laskevalta yritykseltä transaktiokustannuksen. Finnvera voi merkitä joukkovelkakirjalainaa sen liikkeeseenlaskusta. Osuus toteutuneista merkinnöistä voi olla enintään 50 prosenttia. Joukkovelkakirjalainan merkintä toteutetaan markkinahintaan.

3.1.4 Kansainvälistymisrahoitus ja kotimaiset vientiä edistävät investoinnit

Kansainvälistymisrahoitus on tarkoitettu suomalaisen pk-yrityksen ulkomailla tapahtuvan liiketoiminnan rahoittamiseen.

Rahoituksen kohteena voi olla suomalaisen pk-yrityksen ulkomaille perustettavan tai siellä toimivan tytär- tai osakkuusyrityksen tai toimipaikan investoinnit, kehittäminen tai kasvu. Myös omaisuuden hankinta, lisäys tai osakepääoman korottaminen ulkomaisessa tytär- tai yhteisyrityksessä voivat tulla kysymykseen. Rahoituksen saajalla tulee olla sijoituksen jälkeen vähintään 1/5 ulkomaisen osakkuusyrityksen äänimäärästä.

Finnvera voi olla mukana myös kotimaahan tehtävien, vientiä edistävien investointien rahoitusjärjestelyissä. Finnvera voi rahoittaa itse investoijaa tai sen toimittajia silloin, kun investointi luo tai hyödyntää vientiä. Rahoitusjärjestelyissä Finnvera voi taata ostajan pankista saamaa pitkäaikaista luottoa, ja jakaa näin pankin kanssa rahoitukseen liittyvää luottoriskiä. Yrityskokorajoituksia ei ole.

3.2 Finnveran palvelut vientikauppojen rahoitukseen

Finnvera tarjoaa vientiyrityksille vientitakuita sekä luottotappioiden varalta että viennin rahoitukseen. Tytäryhtiönsä Suomen Vientiluotto Oy:n kautta Finnvera voi helpottaa suomalaisia pääomatavaroita ostavien ulkomaisten asiakkaiden rahoitusjärjestelyjä rahoittamalla vientiluottoja, jotka pankki on myöntänyt ulkomaiselle ostajalle.

3.2.1 Viennin käyttöpääoman rahoitus ja toimitus- yms. vientiin liittyvät vakuudet

Käyttöpääoman puute on suurimpia esteitä vientikaupoille. Etenkin kasvuyrityksen käyttöpääoman tarve kasvaa esimerkiksi tuotantoon sitoutuvan pääoman vuoksi.

Finnvera tukee yritysten vientiponnistuksia osallistumalla käyttöpääoman rahoittamiseen lainoin ja takauksin.

Vientitakauksen avulla viejä voi saada pankista viennin valmistusaikaista tai toimituksen jälkeistä käyttöpääoman rahoitusta.

Vientitakausta voidaan käyttää myös vastavakuutena pankille toimitusketjussa ulkomaiselle ostajalle (tarjousajan-, ennakkomaksun- ja toimitus- sekä takuuajan takaus).

3.2.2 Vientitakuita luottotappioiden varalta ja asiakkaiden rahoitukseen

Yrityksen vientikauppaan liittyvät riskit johtuvat tavallisimmin asiakkaan maksukyvyttömyydestä, maksuhaluttomuudesta tai yrityksen sijaintimaasta. Myyjän mahdollisuus maksuajan myöntämiseen voi kuitenkin edesauttaa kaupan syntymistä, joten myyjän kannattaa varautua riskeihin esimerkiksi hakemalla kaupalle Finnveran vientitakuuta.

Vientitakuun myöntämiseen ja hinnoitteluun vaikuttaa ensisijaisesti ostajan sekä ostajan maan luottokelpoisuus, josta saa tietoa tutustumalla kyseisen maan riskiluokitukseen Finnveran kotisivuilla.

Vientitakuuta kannattaa hakea jo ennen kaupan syntymistä, kuitenkin viimeistään ennen toimitusten käynnistymistä.

3.2.3 Vientisaatavatakuu suojaa luottotappioilta

Vientisaatavatakuu on tarkoitettu lyhyen maksuajan vientiin. Sen avulla viejä voi vakuuttaa ulkomaiselta ostajalta olevat saatavansa luottotappioiden varalta. Takuu kattaa ostajasta johtuvan kaupallisen riskin sekä ostajan maasta johtuvan poliittisen riskin.

Viejä voi käyttää vientisaatavatakuuta myös luoton vakuutena siirtämällä takuuseen perustuvan korvausoikeutensa pankille.

EU-valtiontukisääntöjen vuoksi Finnvera voi vakuuttaa lyhyen maksuajan vientikauppoja EU-maihin ja muihin läntisiin teollisuusmaihin vain erittäin rajoitetusti. Vakuutettavaksi voidaan harkita vain taloudellisesti terveen ostajan kauppaa, joka täyttää tietyt edellytykset ja jolle yksityinen luottovakuuttaja ei ole voinut tarjota riittävää vakuutusturvaa. Poikkeuslupa on voimassa vuoteen 2020 saakka.

3.2.4 Asiakkaan rahoittaminen

Vientikaupan toteutuminen saattaa edellyttää rahoituksen järjestämistä ulkomaiselle ostajalle eli asiakkaalle. Finnveran ostajaluotto tai vekselitakuu voivat helpottaa rahoituksen järjestämistä ostajalle. Ne ovat vakuuksia luotonantajille ulkomaisesta ostajasta, ostajan pankista tai ostajan maasta aiheutuvien luottoriskien varalta.

Viejää järjestely hyödyttää siten, että viejä saa kauppahinnan käteisellä. Esimerkiksi jos yritys saa turkkilaiselta ostajalta hyväksytyn vekselin – pankki voi ostaa sen heti toimituksen jälkeen, jolloin yritys saa kauppahinnan nopeammin. Näin ostajaan liittyvät luottoriskit siirtyvät toimituksen yhteydessä viejältä luotonantajalle ja edelleen Finnveralle.

3.2.5 Vientikaupan rahoitus -ohjelma

Finnveran Vientikaupan rahoitus -ohjelma tarjoaa tietoa vientikauppojen rahoituksesta ja mahdollisuuden löytää Finnveran sekä pankin asiantuntijoiden avulla omiin vientihankkeisiin sopivia rahoitusratkaisuja.

Vientikaupan rahoitus -ohjelma soveltuu pk-yrityksille, jotka harjoittavat suoraa vientiä, ovat jo tehneet ensimmäiset vientikauppansa ja haluavat edelleen kasvaa vientiä lisäämällä.

Tutustu ohjelmaan ja katso esittelyvideo
www.finnvera.fi > Tuotteet > Ohjelmat > Vientikaupan rahoitus -ohjelma

Lisätietoja: www.finnvera.fi ja p. 029 460 2843

4. Tekesin innovaatiorahoitus kasvuun ja kansainvälistymiseen

Tekes rahoittaa innovatiivisia, kasvuun ja kansainvälistymiseen tähtääviä yrityksiä lainoin ja avustuksin. Tekes on riskirahoittaja, joka kannustaa yrityksiä rohkeaan uudistumiseen.

Tekes rahoittaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatioprojekteja. Kansainvälistymisestä kasvua hakevat pk-yritykset ovat Tekesin tärkein kohderyhmä.

Tekesillä on käynnissä useita ohjelmia, jotka on kohdennettu eri alojen yritys- ja tutkimustoimintaan. Ohjelmissa tarjotaan myös muiden Team Finland -toimijoiden palveluita.

Tekes toimii osana Team Finland -verkostoa. Team Finland tarjoaa innovaatiorahoitusta ja palveluja kansainvälistyville yrityksille, edistää yritysten kansainvälistymistä ja tukee ulkomaisten investointien saamista Suomeen.

4.1 Mihin Tekesin rahoitusta voi saada?

Asiakasymmärryksen, osaamisen ja markkinoiden selvittämisen rahoitus

- markkina- ja kilpailijakartoituksen tekeminen
- liiketoimintasuunnitelman tekeminen
- IPR:n selvitystä ja patenttiselvityksen tekeminen
- uuden konseptin ja tuotteen testaaminen potentiaalisilla asiakkailla
- digitaalisuuden mahdollisuuksien selvittäminen tai osaamisen kehittäminen
- johdon ja henkilöstön osaamisen arviointi ja kehittäminen
- kansainvälistymiseen messuavustukset

Kasvuloikkaan merkittävämpi rahoitus

- yritysten tutkimus- ja kehittämisprojektit
- uusien ratkaisujen pilotointi

Pääsääntöisesti Tekes rahoittaa osan, ja yrityksen osan projektien kustannuksista

Lisätietoja: www.tekes.fi/rahoitus

4.2 Kansainvälistymisen ohjelmat ja palvelut

Market Access -ohjelmiin kannattaa tutustua, jos USA:n, Kiinan tai Kaakkois-Aasian markkinat kiinnostavat. Maailman huippuyliopistojen MBA-täydennystutkintoa suorittavat ammattilaiset laativat yritykselle liiketoimintasuunnitelman kohdemarkkinoille.

Kansainvälisen tutkimus- ja innovaatioyhteistyön väyliä ovat esimerkiksi Euroopan komission rahoittamat ohjelmat, Euroopan maiden yhteiset ohjelmat, eurooppalaiset yhteistyöverkostot ja yhteistyö maailmanlaajuisesti.

Tekes voi rahoittaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiorahoituksella suomalaisia yrityksiä kansainvälisissä ohjelmissa. Esimerkkejä ovat EUREKA-yhteistyö sekä Eurostars-ohjelmat.

Katso myös kohta Horisontti 2020 -ohjelma www.tekes.eu

4.3 Kansainvälistä ennakointitietoa liiketoiminnan kehittämiseen Future Watch ja TF Markkinoiden mahdollisuudet -palvelu

Muutosnäkymät – Future Watch ovat osa Team Finland Markkinoiden mahdollisuudet -palvelua. Muutosnäkymät tarjoavat yritykselle tietoa ja näkymiä kansainvälisestä liiketoiminnasta eri maissa 2-5 vuoden aikajänteellä. Markkinamuutokset haastavat yrityksiä arvioimaan kilpailukykytekijöitään ja auttavat suuntaamaan kehittämistä.

Muutosnäkymiä käydään läpi yhdessä yritysten kanssa verkostoitumistilaisuuksissa ja ennakointityöpajoissa, jossa yritykset voivat arvioida niiden merkitystä omalle liiketoiminnalleen. Työpajoja järjestetään Suomessa ja maailmalla.

Muutosnäkymät/Future Watch löytyy Market Oppotumities-palvelusta: www.marketopportunities.fi

Lisätietoa: https://www.tekes.fi/ohjelmat-ja-palvelut/kasva-ja-kansainvalisty/markkinoiden-mahdollisuudet/

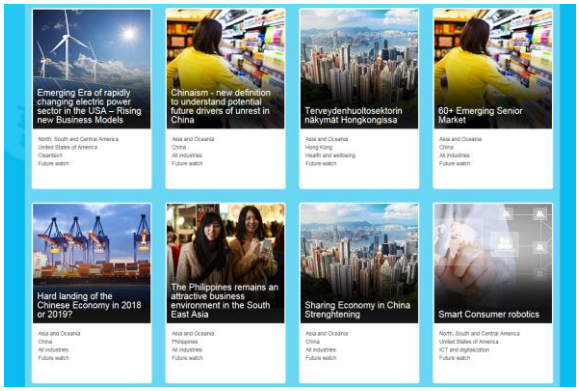

4.4 Julkisten innovaatiorahoittajien keskinäinen rooli

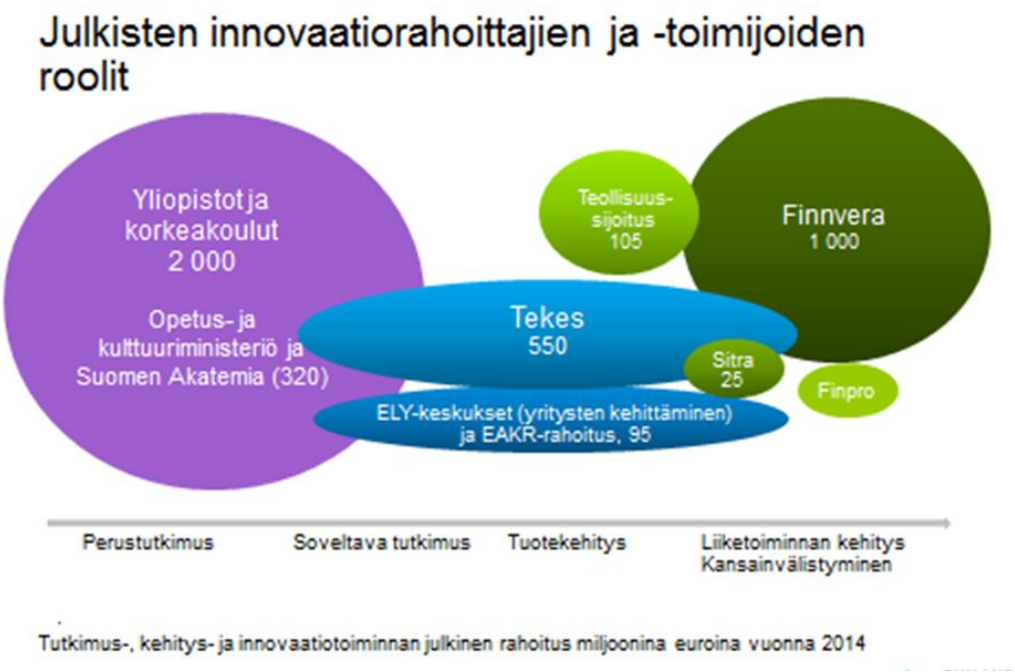

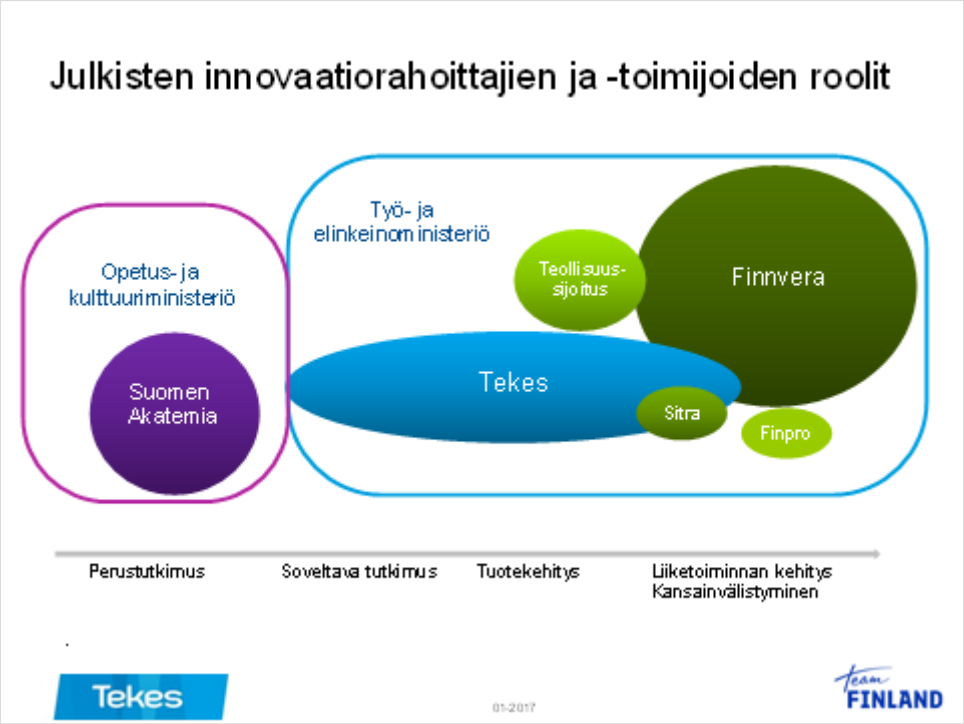

5. Finpro - auttaa kasvuun ja kansainvälistymiseen

Finpro on kansallinen suomalaisyritysten vientiä ja kansainvälistymistä edistävä ja ulkomaisia investointeja Suomeen hankkiva valtion omistama osakeyhtiö. Finpro auttaa yritysten kansainvälistä kasvua ja menestystä auttamalla niitä olemaan oikeilla markkinoilla oikeaan aikaan kilpailukykyisillä tuotteilla, palveluilla ja konsepteilla.

5.1 Finpro tarjoaa yleishyödyllisiä kansainvälistymispalveluita

Finpro on kansallinen toimija, joka auttaa suomalaisia pk-yrityksiä kansainvälistymään, hankkii Suomeen lisää ulkomaalaisia investointeja ja kasvattaa ulkomaisten matkailijoiden virtaa Suomeen. Finpron muodostavat Export Finland, Visit Finland ja Invest in Finland. Finpron 240 asiantuntijaa toimivat 37 toimipisteessä 31 maassa ja kuudessa toimistossa Suomessa.

Finpro verkottuu asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden hyödyksi paikallisesti ja kansainvälisesti. Yrityksille annettavan maksuttoman kansainvälistymisneuvonnan lisäksi Finpro hallinnoi merkittäviä suomalaisten pk-yritysten kansainvälistymiseen tähtääviä kasvuohjelmia, kuten Food from Finland, Finland Maritime & Offshore ja Wood from Finland. ulkomaisten matkailijoiden houkutteluun erikoistuneita Stopover Finland ja Finnrelax-ohjelmia sekä ulkomaisten investointien hankkimiseen tähtääviä toimialakohtaisia ohjelmia.

Finpro on osa työ- ja elinkeinoministeriön konsernia ja toimii tiiviissä yhteistyössä muiden Team Finland -toimijoiden kanssa.

Finpron kansainvälinen verkosto on ainutlaatuinen yhdistelmä suomalaisen yrityskentän eri toimialojen ja paikallisten markkinoiden asiantuntemusta.

Asiantuntijat maailmalla auttavat suomalaisia yrityksiä saamaan tietoa kohdemarkkinoista, jalkautumaan valituille markkinoille ja verkostoitumaan paikallisten toimijoiden kanssa. Palveluiden paikallinen asiantuntijuus varmistavat, että yritykset tekevät oikeita asioita oikeaan aikaan riskejä halliten.

Yritys ei saa Finprolta rahoitusta. Valtiotuella ylläpidetään muun muassa kansainvälistä verkostoa ja tarjotaan erilaisia palveluita, kuten markkinoiden mahdollisuuksien kartoittamista ja niihin liittyvien tapahtumia ja ostajatapaamisia, osallistumista kansainvälisiin tapahtumiin, markkinaselvityksiä ja vienninedistämismatkoja.

5.1.1 Export Finland

Export Finland on suomalaisten yritysten kansainvälistyjä, joka tarjoaa yrityksille asiantuntemusta kansainväliseen liiketoimintaan ja sen eri vaiheisiin.

Lisätietoja: www.exportfinland.fi ja www.marketopportunities.fi

5.1.2 Invest in Finland

Invest in Finland hankkii ulkomaisia yrityksiä Suomeen.
Lisätietoja: www.investinfinland.fi

5.1.3 Visit Finland

Visit Finland vastaa ulkomailta Suomeen suuntautuvan matkailun edistämisestä.
Lisätietoja: www.visitfinland.com

5.1.4 Team Finland kasvuohjelmat

Kasvuohjelma investoi erityisesti uusiin kasvualoihin, cleantechiin, bio- ja luonnonvaratalouteen, arktiseen liiketoimintaan sekä digitalisaation luomiin mahdollisuuksiin.

Tällä rahoituksella voidaan merkittävällä tavalla tukea entistä vahvemmin suomalaisten yritysten kasvua ja kansainvälistymistä.

Hankkeiden toteuttajina toimivat ensisijaisesti Finpron kaltaiset yritysten kansainvälistymiseen, matkailuun ja Suomeen suuntautuvien investointien edistämiseen erikoistuneet valtiorahoitteiset yhteisöt.

Yrityksille tarjotaan tehostettuja kansainvälistymispalveluja ja temaattisia alustoja, joiden avulla niillä on paremmat edellytykset suunnata toimintansa kansainvälisille markkinoille. Invest in -toiminnassa keskitytään erityisesti ulkomaisten teollisten tuotekehitys -investointien hankkimiseksi Suomeen. Matkailussa painottuu erityisesti kansallisesti merkittävät toimenpiteet maamme vetovoiman vahvistamiseksi.

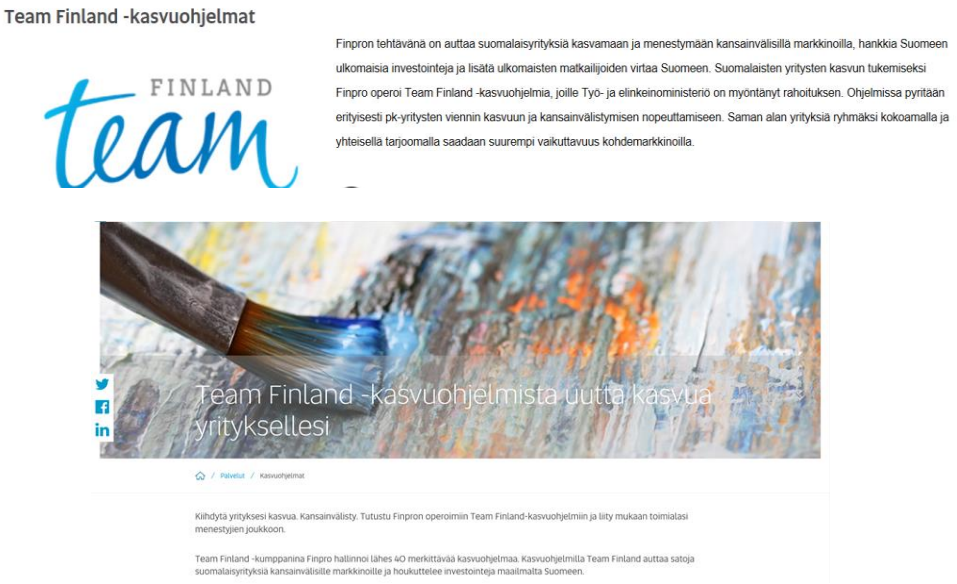

Lisätietoja: http://www.finpro.fi/kasvuohjelmat

5.2 Enterprise Europe Network – toimii Finpro alustalla

Enterprise Europe Network on maksuttomia kansainvälistymispalveluita pk-yrityksille tarjoava verkosto, jolla on asiantuntijoita yli 50 maassa ympäri maailman. Verkosto tarjoaa yrityksellesi:

- Yleistä kansainvälistymis- ja lakineuvontaa
- Seminaareja ajankohtaisista kansainvälistymiseen liittyvistä aiheista
- Tukea sopivan EU-rahoitusohjelman etsimiseen
- Palveluita kansainvälisen yhteistyökumppanin hakuun
- Palautekanavan EU-komissiolle kohtaamistasi sisämarkkinaongelmista
- Analyysin yrityksesi kehittämiskohteista – suunnattu erityisesti innovaatiotoimintaan panostaville yrityksille.

Verkosto on Euroopan komission perustama ja suomessa palveluita tarjoavat Finpro, Helsingin seudun kauppakamari ja Turku Science Park. Asiantuntijat sijaitsevat Helsingissä, Turussa, Tampereella, Oulussa, Mikkelissä ja Seinäjoella, mutta palvelut kattavat koko Suomen.

Lisätietoja: Ranne Markus/Finpro, markus.ranne@finpro.fi , puh. 040 343 3453, www.enterpriseeurope.fi

Asiantuntijoiden yhteystiedot: www.enterpriseuurope.fi/ota-yhteytta

INTERNATIONALISATION

Preparedness and planning for internationalisation

Starting international operations

Funding for internationalisation

Monitoring the markets and identifying opportunities

Lakimiehet ja asiantuntijat

Kysy neuvoja / Lakimiehet ja asiantuntijat

- taloushallinto Kansainväliset asiat *Enterprise Europe* Network 09 2286 0238 tai 09 2286 0306 päällikkö *Enterprise Europe* Network Maija Kärkäs Puh. 09 2286 0301 maija.karkas@chamber.fi - EU-oikeus - EU-rahoitus - *Enterprise Europe* Network
-rahoitus - kansainväliset yrityskontaktihaut - *Enterprise Europe* Network asiantuntija, kansainväliset asiat Johanna Niemistö Puh. 09 2286

6. Työ- ja elinkeinoministeriön kansainvälistymisrahoitus

Työ- ja elinkeinoministeriön keskeisimmät yritysten kansainvälistymisen rahoitukset ovat Team Finland-kasvuohjelmat ja yritysten yhteishankkeiden kansainvälistymisen messuavustukset.

6.1 Team Finland -kasvuohjelmat

Team Finland -kasvuohjelmien tavoitteena on suomalaisten yritysten kansainvälistymisen lisääminen sekä Suomeen suuntautuvan ulkomaisen matkailun ja -investointien edistäminen.

Kasvuohjelmat rahoittaa työ- ja elinkeinoministeriö. Hankkeen toteuttajina toimivat ensisijaisesti Finpron kaltaiset yritysten kansainvälistymiseen, matkailun ja Suomen suuntautuvien investointien edistämiseen erikoistuneet valtiorahoitteiset yhteisöt.

Vuoden 2017 alusta alkaen Finpro Oy:n tarjoamat Team Finland -kasvuohjelmat ja Tekesin ohjelmatoimintaa yhdistetään yhteiseksi ohjelmiksi seuraaviin teemoihin:

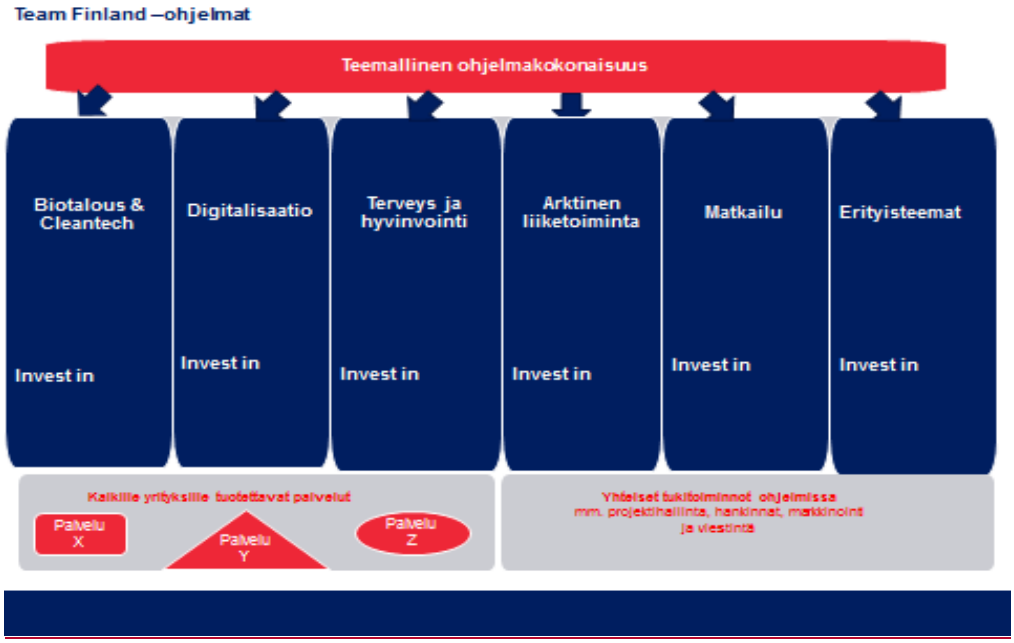

Kasvuohjelmissa yrityksille tarjotaan tehostettuja kansainvälistymispalveluja ja temaattisia alustoja, joiden avulla niillä on paremmat edellytykset suunnata toimintaansa kansainvälisille markkinoille. Invest in-toiminnassa keskitytään erityisesti ulkomaisten teollisen tuotekehitys-investointien hankkimiseksi Suomeen. Matkailussa painottuu erityisesti kansallisesti merkittävät toimenpiteet maamme vetovoiman vahvistamiseksi. Alla olevassa kuvassa on kuvattu Export-ohjelmien keskeisimpiä toimenpiteitä:

6.2 Messuosallistumiset (ns. yhteishankkeet)

Yhteishankkeiden kansainvälistymisavustukset ovat todistetusti hyvä tukimuoto uusia markkinoita lähestyttäessä. Järjestelmä mahdollistaa pienille yrityksille kokoaan suuremman näkyvyyden. Yhteishankkeet edellyttävät vähintään neljä pk-yritystä.

- Messuavustuksiin on varattu vuosina 2017 ja 2018 kolme miljoonaa euroa vuosittain osana hallituksen kasvuohjelmia. Avustuspäätökset on tehty vuodesta 2016 lähtien Tekesissä.

Hakemukset tulee toimittaa Tekesiin hyvissä ajoin ennen hankkeen aloittamista.

Avustusta voidaan myöntää Suomessa rekisteröidyille, hyvämaineisille yrityksille, joilla on riittävät edellytykset jatkuvan kannattavan ja taloudellisen liiketoiminnan harjoittamiseen.

Avustusta voidaan käyttää suomalaisen vientitarjonnan ja suomalaisen osaamisen tunnetuksi tekemiseen ulkomailla, uusilla markkina-alueilla, markkinaosuuksien laajentamiseen ja yritysten kansainvälistymistä tukeviin suomalaisten vientiyritysten yhteisiin vienninedistämistapahtumiin.

Vuodesta 2017 lähtien ei ole käytössä yritysten yhteishankkeiden vientirengasrahoitusta (=vientiverkosto).

Lisätietoja: Härkin, Natalia/TEM, natalia.harkin@tem.fi, p. 029 50 49016

6.3 ELY-keskuksen palvelut

ELY-keskukset ovat alueellisia julkisia toimijoita, jotka tukevat pk-yritysten perustamista, kasvua ja kehittymistä tarjoamalla neuvonta-, koulutus- ja kehittämispalveluja sekä rahoitusta.

ELY-keskukset järjestävät yrityksen kansainvälistymiseen liittyviä seminaareja, kansainvälisen liiketoiminnan valmennusohjelmia ja ajankohtaistilaisuuksia. Käytännönläheinen ja yrittäjille edullinen kansainvälistymisvalmennus on suunnattu pk-yrityksille. Valmentajina toimivat kokeneet kansainvälistymisen asiantuntijat. Valmennukset suunnitellaan asiakkaiden tarpeiden mukaan.

ELY-keskusten yritysrahoitus koostuu erilaisista kehittämisavustuksista, joita voivat saada sekä aloittavat että toimintaansa laajentavat pk-yritykset. Rahoitettavien hankkeiden tavoitteena on edistää yritysten pitkän ajan kilpailukykyä.

Jokaiseen ELY-keskukseen on nimetty Team Finland yhteyshenkilö. Tähän henkilöön kannattaa olla yhteydessä kun kyse on yrityksen kansainvälistymisestä.

Lisätietoja: www.ely-keskus.fi

7. Finfundin ja Finnpartnershipin rahoitusinstrumentit

7.1 Finnfund – rahoitusta yritysten kehitysmaahankkeisiin

Finnfund on suomalainen kehitysrahoitusyhtiö, joka rahoittaa yritysten hankkeita kehitysmaissa. Se tarjoaa yrityksille oman pääoman ehtoista riskirahoitusta, pitkäaikaisia lainoja ja kehitysmaainvestointeihin liittyvää osaamista. Kannattavuuden lisäksi hankkeilta edellytetään vastuullisuutta ja myönteisiä kehitysvaikutuksia.

Rahoitettavat hankkeet voivat olla perustettavia tai toiminnassa olevia yhtiöitä eri toimialoilla. Rahoituksen painopisteinä ovat erityisesti uusiutuva energia ja kestävä metsätalous.

Finnfund rahoittaa usein suomalaisyritysten ja niiden yhteistyökumppaneiden hankkeita. Finnfund voi rahoittaa myös suomalaista teknologiaa tai osaamista käyttäviä tai hankkeita, joilla on merkittäviä kehitysvaikutuksia.

Rahoitusinstrumentit
osakepääomasijoitus (vähemmistöosuus)
välirahoitus
investointilaina (pitkäaikainen laina, markkinaehtoinen korko).

Lisätietoja: www.finnfund.fi

7.2 Finnpartnership: Rahallista tukea hankkeiden alkuvaiheisiin sekä liikekumppaneita ympäri maailmaa

Finnpartnership on Finnfundin hallinnoima ja ulkoasiainministeriön rahoittama liikekumppanuusohjelma. Sen tavoitteena on auttaa suomalaisyrityksiä toteuttamaan liiketoimintaa kehitysmaissa ympäri maailmaa. Finnpartnershipin toiminnan keskeiset pilarit ovat yrityksille myönnettävä liikekumppanuustuki, suomalaisia ja kehitysmaissa toimivia yrityksiä yhdistävä matchmaking-palvelu sekä neuvontapalvelut, koulutukset, tapahtumat ja tilaisuudet.

Liikekumppanuustukea voidaan myöntää liiketoiminnan valmisteluvaiheessa tapahtuviin suunnitelmiin ja selvityksiin sekä esimerkiksi tuotteiden pilotointiin kehitysmaassa. Myös kansainvälisten järjestöjen (EU, YK-järjestöt, kansainväliset rahoituslaitokset) edellyttämä omarahoitusosuus pioltti- ja demonstraatiohankkeisiin on tukikelpoinen. Kansalaisjärjestöt ja oppilaitokset voivat myös toteuttaa yrityksen Finnpartnership-liikekumppanuushanketta tukevia olennaisia tukitoimintoja ja saada tukea syntyviin kustannuksiin. Yksittäiselle hankkeelle myönnettävän tuen enimmäismäärä on 400 000 euroa. Tuettavien hankkeiden tulee tähdätä pitkäaikaiseen liikekumppanuuteen kehitysmaassa. Tukiprosentti voi olla 30–85 prosenttia riippuen hanketta toteuttavan yrityksen koosta sekä hankkeen kohdemaasta.

Lisäksi Finnpartnership auttaa suomalaisyrityksiä löytämään liikekumppaneita ympäri maailmaa. Finnpartnershipin ylläpitämään matchmaking-palveluun on tällä hetkellä rekisteröityneenä maailmalta yli 300 yritystä, jotka etsivät suomalaiskumppania. Matchmaking-palveluun rekisteröityneiden yritysten liikekumppanuusaloitteita pääsee selaamaan ilmaiseksi Finnpartnershipin kotisivuilla Partner search-tietokannassa, jossa suomalaisyritys voi hakea uusia partnereita ja liikekumppanuusaloitteita sekä toimialoittain että maittain.

Finnpartnership auttaa suomalaisyrityksiä löytämään uusia liiketoimintamahdollisuuksia myös Suomessa ja kehitysmaissa järjestämissään tilaisuuksissa ja tapahtumissa. Tapahtumiin osallistuminen on maksutonta, ja tapahtumakalenteri löytyy Finnpartnershipin verkkosivuilta.

Finnpartnership tarjoaa myös kehitysmaaliiketoimintaan kohdistuvaa neuvontaa, työpajoja ja koulutuksia.

Lisätietoja: www.finnpartnership.fi

8. Suomen Teollisuussijoitus Oy – TESI

Tesi on osaava ja verkostoja yritykselle tuova pääomasijoittaja

Tesi (Suomen Teollisuussijoitus Oy) on pääomasijoitusyhtiö, joka vauhdittaa yritysten menestystarinoita rahastosijoittamisen ja suorien sijoitusten kautta. Kasvuhaluisille ja -kykyisille yrityksille Tesi tarjoaa pääomaa, liiketoimintaosaamista ja kansainvälisiä verkostoja yritysten kasvustrategian toteuttamiseksi.

Vähemmistösijoittajana Tesi toimii markkinaehtoisesti, samoin ehdoin ja tuotto-odotuksin yhdessä yksityisten sijoittajien kanssa. Sijoitusten koko vaihtelee 1,5 - 20 milj. euron välillä. Tesi tulee yritykseen omistajaksi, joka näkyy aktiivisena ja pitkäjänteisenä hallitustyöskentelynä. Kohdeyritysten tyypillinen koko on liikevaihdolla mitattuna 2 - 300 milj. euroa ja yrityksillä on jo näyttöjä kasvavasta liiketoiminnasta.

Lisätietoja: www.tesi.fi

9. Pohjoismaisia rahoittajia

9.1 Pohjoismainen ympäristörahoitusyhtiö NEFCO

Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiö **NEFCO** on Helsingissä toimiva vuonna 1990 kansainvälinen rahoituslaitos. NEFCO:n ensisijaisena tavoitteena on rahoittaa kustannustehokkaita ympäristöhankkeita Pohjoismaiden lähialueilla Venäjällä, Ukrainassa, Valko-Venäjällä, Georgiassa, Armeniassa, Moldovassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Puolassa.

Vuoden 2016 lopussa hyväksytyn uuden strategian mukaisesti NEFCO voi jatkossa rahoittaa pienten- ja keskisuurten yritysten ilmastomuutokseen vaikuttavia hankkeita myös aiemman maantieteellisen mandaattinsa ulkopuolella. Tähän liittyvät ehdot täsmentyvät vuoden 2017aikana.

Etusijalla ovat hankkeet, jotka vähentävät kasvihuonekaasujen päästöjä, parantavat Itämeren ekologista tilaa tai tehostavat energia- ja materiaalitehokkuutta ja vähentävät ympäristömyrkkyjen syntymistä.

NEFCO hallinnoi lukuisia rahastoja ja tarjoaa investointirahastostaan asiakkailleen laina- ja pääomarahoitusta sekä vientiluottoja. Muut rahastot liittyvät muun muassa Itämeren-, Barentsin ja Arktisen alueen suojeluun ja ilmastomuutoksen torjuntaan.

NEFCO:n sijoitusportfoliossa on yli 600 pientä ja keskisuurta hanketta muun muassa seuraavilla toimialoilla: vesi- ja jätehuolto, muoviteollisuus, elintarviketeollisuus, maatalous, uusiutuvan energian tuotanto, energiatehokkuus ja ympäristöteknologia.

Lisätietoja: www.nefco.org

9.2 Pohjoismainen projektivientirahasto Nopef

Pohjoismaiden projektivientirahasto Nopef on NEFCO:n yhteydessä toimiva Pohjoismaiden alun perin vuonna 1982 perustama rahasto, jonka tehtävänä on vahvistaa pohjoismaisten yritysten kilpailukykyä myöntämällä tukea kansainvälistymishankkeiden

ja vienninedistämisinvestointien esitutkimuksiin. Nopef myöntää rahoitusta EU:n ja EFTA:n ulkopuolisissa maissa toteutettaviin hankkeisiin. Kaikilla rahoitettavilla hankkeilla tulee toteutuessaan olla edellytykset tuottaa suoria tai välillisiä ympäristöhyötyjä ja lisätä ympäristötietoisuutta hankemaissa. Tuettavien hankkeiden tulee myös toteutuessaan edistää pohjoismaista hyötyä esim. lisäämällä Pohjoismaiden osaamista ja kilpailukykyä, edistämällä toimintaa työpaikkojen, liikevaihdon ja sijoitusten muodossa Pohjoismaissa ja hankemaassa.

Nopef on perustamisensa jälkeen myöntänyt noin 100 miljoonaa euroa rahoitustukea yhteensä yli 2 900 hankkeelle. Nopefin toiminta rahoitetaan Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetista.

Nopefin kansainvälistymislaina (enintään 50 000 euroa):

- Rahoitusta ympäristöön, ilmastoon ja kestävään kasvuun liittyvien hankkeiden esitutkimuksiin.
- Hanke suuntautuu EU:n ja EFTA:n ulkopuolella sijaitsevaan maahan.
- Rahoitusta voivat hakea yritykset, joissa on alle 500 työntekijää ja alle MEUR 100 liikevaihto.
- Hankkeen on luotava pitkäaikaista liiketoimintaa kohdemaassa, esim. yritysosto, yhteisyrityksen tai tytäryhtiön perustaminen tai muu investointi.
- Kansainvälistymislana voi kattaa enintään 40 % esitutkimusbudjetin kustannuksista.
- Nopefin kansainvälistymislaina luetaan de minimis -tueksi ja se voidaan muuttaa tueksi osittain tai kokonaisuudessaan.

Lisätietoja: www.nopef.com

9.3 Pohjoismainen investointipankki

Pohjoismaiden Investointipankki (NIB) rahoittaa kilpailukykyä vahvistavia ja ympäristöä parantavia hankkeita. Pankki tarjoaa sekä yksityisen, että julkisen sektorin asiakkaille pitkäaikaisia lainoja ja takauksia kilpailukykyisin markkinaehdoin. NIB keskittyy lainanannossaan seuraaviin liiketoiminta-alueisiin:

- Energia ja ympäristö
- Infrastruktuuri, liikenne ja televiestintä
- Raskas teollisuus ja konetekniikka
- Kulutustavarat ja palvelut
- Kansainväliset rahoituslaitokset ja pk-yritykset

NIB arvioi kaikki rahoittamansa projektit kestävän kehityksen näkökulmasta. NIB analysoi erityisesti projektien suoria ja epäsuoria vaikutuksia kilpailukykyyn ja ympäristöön.

NIB on Islannin, Latvian, Liettuan, Norjan, Ruotsin, Suomen, Tanskan ja Viron yhdessä omistama kansainvälinen rahoituslaitos. Pankilla on luotonantoa sekä jäsenmaissa, että niiden ulkopuolella.

NIBin tyyppiasiakkaat ovat käytännössä suuria pohjoismaisia yrityksiä. Lainoitus tapahtuu välittäjäpankkien kautta, niin julkiselle kuin yksityisellekin sektorille. Yhteistyö pk-sektorin kanssa välittäjäpankkien kautta on kehityskohde.

10. Team Finland -verkosto

Team Finland -verkosto edistää Suomen ja suomalaisten yritysten menestymistä maailmalla. Verkosto kokoaa yhteen yritysten kansainvälistymistä, suomeen suuntautuvia ulkomaisia investointeja ja Suomen maakuvaa edistävät valtiorahoitteiset toimijat ja niiden tarjoamat palvelut. Verkostomainen toimintatapa tehostaa viennin ja investointien edistämiseen kohdistettujen julkisten resurssien käyttöä ja parantaa yrityksille tarjottavien palvelujen laatua.

Team Finland -verkoston ytimen muodostavat työ- ja elinkeinoministeriö, ulkoasiainministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö sekä näiden ohjauksessa olevat julkisrahoitteiset organisaatiot ja ulkomaiset toimipisteet (muun muassa Suomen ulkomaanedustustot, Finpron, Finnvera ja Tekesin toimipisteet sekä kulttuuri- ja tiedeinstituutit).

Maailmalla Team Finland -verkostoa edustaa yli 70 paikallista tiimiä. Ne kokoavat yhteen kullakin alueella toimivat Suomen viranomaiset, julkisrahoitteiset organisaatiot sekä muut keskeiset Suomi-toimijat.

team.finland.fi sivusto on suunnattu yrittäjille. Palvelun tarjoajia ovat työ- ja elinkeinoministeriö, UM, Finpron Export Finland, Tekes, finnvera, Teollisuussijoitus, finnfund, Finnpartnership, Suomalais-Venäläinen Kauppakamari, Suomalais-ruotsalainen kauppakamari, ELY-keskukset ja Patentti- ja rekisterihallitus.

Team Finland -palveluista saa lisätietoa ottamalla yhteyttä puhelimitse numeroon 0295 020 510 tai jättämällä yhteydenottopyynnön verkossa. Palvelukanavien kautta saat tietoa kaikista verkoston palveluista yhdeltä luukulta. Yhteydenoton jälkeen yrittäjälle laaditaan verkoston asiantuntijoiden avulla räätälöity palveluehdotus, joka sisältää kaikkien Team Finland -toimijoiden palvelut. Voit olla myös suoraan yhteydessä oman alueesi tai kohdemaasi Team Finland -koordinaattoriin. Yhteystiedot löytyvät verkkosivustolta.

TEMin ohjauksessa edellä mainittujen lisäksi monta organisaatiota jotka auttavat yrityksiä kansainvälistymään.

Suomalaisruotsalainen kauppakamari auttaa yrityksiä Ruotsin markkinoihin liittyvissä kysymyksissä. Kauppakamari toimii Tukholmassa. www.finsve.fi

Suomalaisvenäläinen kauppakamari (SVKK) tarjoaa Venäjän kaupan asiantuntijana vienninedistämis-, koulutus- ja tiedotuspalveluja. SVKK:n toimipisteet sijaitsevat Helsingissä, Lappeenrannassa, Moskovassa, Pietarissa, Jekanterinburissa ja Ufassa. www.finruscc.fi

SVKK, East Office ja EK:n Venäjä-toiminnot muodostavat uuden Venäjän kaupan osaamiskeskittymän. Business Team for Russia auttaa yrityksiä Venäjän-liiketoiminnan kaikissa kehitysvaiheissa. Verkostot ulottuvat paikalliselta yritys- ja viranomaistasolta politiikan päättäjiin Suomessa, Venäjällä ja EU:ssa.

Music Export Finland ry antaa kansainvälisille markkinoille pyrkiville musiikkialan yrityksille rahallista ja strategista tukea. www.musex.fi

Osuuskunta Viexpo palvelee pk-yrityksiä Pohjanmaan rannikkoseudulla. www.viexpo.fi

Design Forum Finland edistää muotoilua ja siihen liittyvää yritystoimintaa. Muotoilijoita, yrityksiä ja julkisia toimijoita yhdistävät hankkeet tähtäävät muotoilutuotteiden ja muotoiluosaamisen viennin edistämiseen. www.desigforum.fi

11. Ulkoasiainministeriö

Ulkoasiainministeriön ulkomaanedustustojen Team Finland -palvelut (jatkossa TF-palvelut) ovat lähtökohtaisesti kaikkien apua tarvitsevien suomalaisyritysten käytettävissä globaalisti kaikissa maissa, joissa Suomella on ulkomaanedustusto.

Edustustojen tarjoamien kaikkien TF -palvelujen läpileikkaavia ominaisuuksia ovat verkostot ja yhteydet paikallisiin toimijoihin sekä paikallistuntemus asemamaasta ja myös edustuston arvovalta viranomaisena, joita voidaan hyödyntää avustettaessa yritystä sen omien tarpeiden mukaisesti. Palveluja tarjotaan itsenäisesti tai yhteistyössä muiden TF- kumppanien, mutta erityisesti Finpron kanssa.

Edustustojen tarjoamat TF -palvelut on jaoteltu kolmeen pääryhmään (lista yksittäisistä palveluista on esimerkinomainen):

Yhteyksien luominen:

- Erilaiset verkostoitumistapaamiset ja -tilaisuudet kuten vastaanotot, seminaarit, työpajat, näyttelyt, työlounaat ja -illalliset jne.
- Viranomaiskontaktit mutta myös yrityskontaktit ja kontaktit muihin palvelutarjoajiin kuten kaupallisiin konsultteihin
- Yhteydet potentiaalisiin Suomeen investoijiin
- Team Finland-matkojen käytännön toteutus yhteistyössä Finpron kanssa
- Suosittelukirjeet tarvittaessa yrityksen avuksi

Tietopalvelut:

- Liiketoimintaympäristöä koskeva tieto eri asemamaista yritysten tarpeisiin ja tähän liittyvä yritysten sparraaminen
- Poliittistaloudellista toimintaympäristöä koskeva yleisempi ns. maakohtainen tieto (esim. maaraportit).
- Liiketoimintamahdollisuuksia koskeva tieto (tieto myyntiliideistä ja markkinamahdollisuuksista, kuten esim. kv. hankinnoista)

Ongelmien ratkaiseminen:

- Yrityksen kv. markkinoilla kohtaamiin moniin kaupan esteisiin (tullit, lakimuutokset, yms.) tai muuhun markkinoillepääsyyn ja markkinoilla toimimiseen liittyvä apu, kuten vaikuttaminen paikallisiin viranomaisiin tai muihin toimijoihin ja tähän liittyvä yritysten sparraaminen.

UM:n tietopalvelut mm. maakatsaukset ovat yritysten käytettävissä http://formin.finland.fi. Kauppapolitiikka-lehti ja sen verkkoversio sisältävät ajankohtaista maa- ja toimialakohtaista tietoa.

Tutustu myös kauppapolitiikkalehteen ositteessa www.kauppapolitiikka.fi.

11.1 Työtä kaupan esteiden poistamiseksi

Ulkoiseen toimintaympäristöön vaikuttamista on esimerkiksi työ tullien ja tullien ulkopuolisten kaupan esteiden poistamiseksi. Yhdessä suomalaisten yritysten kanssa kartoitetaan kaupan esteitä ja toimitaan niiden poistamiseksi. Myös ministeri voi ottaa vientiyritysten kohtaamia ongelmia esille, vaikka tavattaessa ulkomaiden korkeantason edustajia. Tarvittaessa ongelmien ratkaisemiseksi käytetään EU:n komission tukea. Markkinoillepääsykysymykset ovat keskeisessä osassa myös EU:n erilaisissa kauppaneuvotteluissa.

Promootiotoiminnan avulla yrityksille avataan ovia auttamalla yhteyksien luomisessa asemamaan viranomaisiin ja yrityskenttään. Näiden arvovaltapalvelujen merkitys on monissa maissa merkittävä. Edustusto voi esimerkiksi järjestää sopimuksesta yrityksen promootiotilaisuuden tiloissaan.

Suurlähetystöjen ohjauksessa toimivat kunniakonsulit voivat myös auttaa yrityksiä tarvittavien liikeyhteyksien löytämiseksi. Suurlähetystöt voivat auttaa yrityksiä verkottumisessa.

Edustustot vastaavat kaupallis-taloudellisiin kyselyihin yhteistyössä Finpron paikallisen edustajan kanssa. Finpron paikallisella edustajalla on ensisijainen vastuu yrityskyselyihin vastaamisessa. Mikäli Finpro ei ole asemamaassa edustettuna, edustusto vastaa itse tai ohjaa tiedustelijan eteenpäin. Useassa tapauksessa Finpron verkkopalvelut ovat käyttökelpoisia.

11.2 Kehitysmaayhteistyö

Ulkoministeriön kautta leviää myös tietoa yritysten käytössä olevista kehityspoliittisista instrumenteista. Ministeriön uutta liikekumppanuusohjelmaa hallinnoi Finnfund ja korkotukiluotoista saa tietoa Finnveran verkkosivuilta. Yhteistyössä Finpron hanke-neuvontapalvelun (Project Advisory Services) kanssa välitetään tietoa kansainvälisten järjestöjen ja rahoituslaitosten hankkeista. Varsinaisten kehitysmaiden lisäksi hankkeita on tarjolla myös Euroopassa, niin uusissa jäsenmaissa kuin vasta unioniin pyrkivissä maissa. Lähialueille suunnattaviin yritysten hankkeisiin on käytettävissä ulkoministeriön lähialuetuki.

11.2.1 Bean-ohjelma — kehitysmaihin kohdistuvat innovaatiohankkeet

12. Kasvun tukemiseen liittyviä palveluita

12.1 FiBAN-enkelisijoittajaverkosto

FiBAN on suomalainen, voittoa tavoittelematon kansallinen yksityissijoittajayhdistys, jonka tavoitteena on edistää yksityishenkilöiden sijoitusten tekemistä listaamattomiin potentiaalisiin kasvuyrityksiin. Toiminta perustuu haluun myötävaikuttaa suomalaisen liike-elämän kehittymiseen ja uusien työpaikkojen syntyyn potentiaalisten kasvuyritysten kautta.

FiBANin tavoitteena on luoda vahva pohja enkelisijoittajaverkostolle, sekä tarjota kohtaamispaikka enkelisijoittajille ja kasvuyrityksille.

Palvelut kasvuyrityksille
- Maksuton linkitys verkoston sijoittajiin
- Koulutuksen ja sijoitustoiminnan parhaat käytännöt
- Sijoittajapalaute ja mahdollisuus osallistua pitch-tapahtumiin
- Lisää sijoituskohde: www.fiban.org/submit

Yhteystiedot: http://www.fiban.org/

12.2 Vigo kiihdyttämöt

Vigo on kiihdyttämöohjelma innovatiivisille nuorille yrityksille, joilla on kansainvälistä potentiaalia ja halu kasvaa. Vigo-ohjelma yhdistää innovatiiviset liikeideat, kansainvälisesti kokeneet yrittäjyyden ammattilaiset, sekä julkisen että yksityisen rahoituksen.

Aalto-yliopiston tekemästä tutkimuksesta ilmenee, että Vigo-kiihdyttämöissä mukana olevat yritykset ovat onnistuneet keräämään enemmän sijoituksia muihin nuoriin yrityksiin verrattuna. Lisäksi kiihdyttymöyritysten riskinottokyky ja ennakoitavuus, sekä henkilöstön, johtotason henkilöiden ja neuvonantajaresurssien saatavuus on muita paremmalla tasolla.

Lisätietoja: www.vigo.fi/kiihdyttamot

13. Euroopan Unionin palvelut yritysten kasvuun, kansainvälistymiseen ja innovaatioihin — tutustu portaaleihin

Yrittäjille ja yrityksille on saatavilla tukea monenlaisista EU:n ohjelmista paikallisten rahoituslaitosten kautta. Tukea voivat saada kaikenkokoiset ja kaikkien alojen yritykset. Saatavilla on mm. lainoja, takauksia ja pääomarahoitusta.

EU:n rahoitusportaalista www.access2finance.eu löydät tietoa EU:n tukeman rahoituksen hakemisesta. Saat tietoa rahoitusmahdollisuuksista napsauttamalla haluamaasi maata, jolloin näyttöön tulee luettelo EU:n tukemaa rahoitusta tarjoavista pankeista ja pääomasijoitusrahastoista.

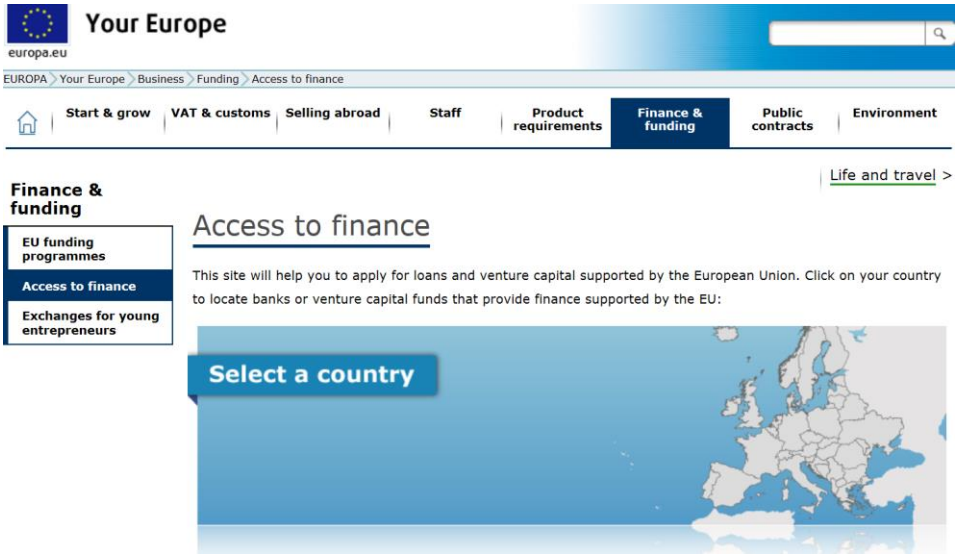

Easme on perustettu lukuisten EU-ohjelmien hallinnointia varten.

EU:lla on 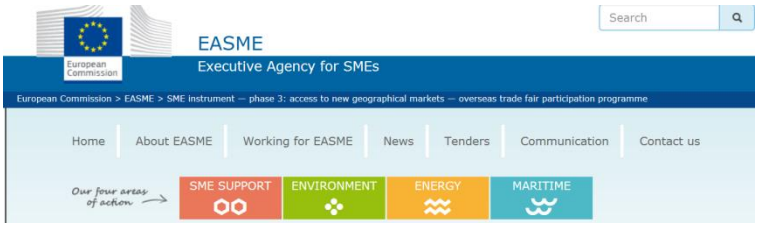

monta portaalia, joiden tehtävä on auttaa yrityksiä kansainvälistymään. Tällaisia ovat Market Access Database, SME Internationalisation Portal, Export Helpdesk sekä IPR Helpdesk.

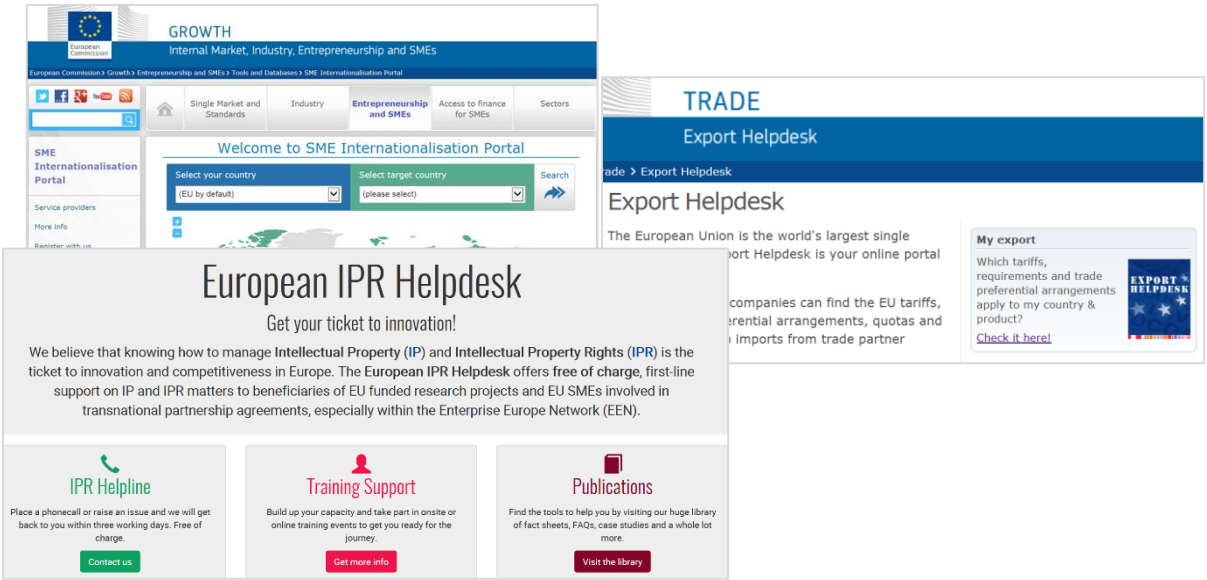

13.1 EU:n rakennerahoituskausi 2014—2020 — Kestävää kasvua ja työtä

EU-rakennerahastokausi 2014–2020 on pian puolessavälissä. Kansallisen vastinrahoituksen kanssa julkista rahoitusta on käytössä yhteensä noin 2,6 miljardia euroa. Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) osuus ohjelman rahoituksesta on 60,5 prosenttia ja Euroopan sosiaalirahaston osuus on 39,5 prosenttia.

Suomen rakennerahasto-ohjelmassa on viisi toimintalinjaa, joilla tuetaan pk-yritysten kilpailukykyä ja työllistymistä. Läpileikkaavana teemana on vähähiilisen talouden edistäminen. Rakennerahasto-ohjelma toteuttaa Eurooppa 2020-strategian tavoitteita.

Toimintalinjat ovat

1. Pk-yritysten kilpailukyky (EAKR)
2. Uuden tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen (EAKR)
3. Työllisyyden ja työvoiman liikkuvuus (ESR)
4. Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen (ESR)
5. Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta (ESR)

Ohjelman toimilla tavoitellaan mm.

- uuden liiketoiminnan syntyä,
- yritysten kasvua ja kansainvälistymistä,

- Innovaatio- ja osaamispohjan laajentamista,
- uusiutuvan energian laajempaa hyödyntämistä,
- työn tuottavuuden ja työhyvinvoinnin kasvua

Rakennerahasto-ohjelmien avulla tavoitellaan mm. 12 700 uuden työpaikan ja 1 200 uuden yrityksen synnyttämistä vuoden 2023 mennessä. Uutta liiketoimintaa tavoitellaan 850 yrityksessä, liikevaihdon ja henkilöstön lisäystä 2350 yrityksessä.

Hankerahoitus

- http://www.rakennerahastot.fi/millainen-hanke-voi-saada-rahoitusta-#.WLP_-PK7pOU

Yritysrahoitus

- http://www.rakennerahastot.fi/yritysrahoitus#.WLPydvK7pOU

Yritystukien sähköinen asiointi

- http://www.ely-keskus.fi/web/ely/yritystukien-sahkoinen-asiointi#.WLP_ovK7pOU

Lisätietoa: www.rakennerahastot.fi, https://yrityssuomi.fi/home

13.2 Esimerkkejä uuden rahoituskauden 2014—2020 ohjelmista

Luova Eurooppa on kulttuurin ja luovien alojen puiteohjelma, jonka budjetti on 1,3 miljardia euroa. Uuden ohjelmakauden ohjelmissa on pyritty karsimaan byrokratiaa. Tässä ohjelmassa on luovien alojen rahoitukseen sisälletty pk-yritysten lainantakausväline uutena välineenä. Pk-yrityksille myönnetään 110 miljoonaa euroa lainatakuuna, joka on Euroopan Investointipankin tukemaa.

COSME:n (pienten ja keskisuurten yritysten kilpailukykyohjelma 2014-2020) budjetti on 200 miljoonaa euroa vuodessa. Tällä pyritään parantamaan riskirahoituksen saatavuutta sekä auttamaan yrityksiä kansainvälistymään. COSME:n yksityiskohdat selviävät sen työohjelmasta. Ohjelmassa on mm. lainantakausinstrumentti, joka tukee investointien rahoittamista. Tämä tapahtuu siten, että pankki saa takauksen EIB:ltä ja yritys sitten lainaa pankista.

12.3 Maaseudun kehittämisohjelma 2014—2020

EU:n maaseutuohjelma tarjoaa varteenotettavan rahoitusmahdollisuuden yrittäjille neuvontaan, investointeihin fyysiseen omaisuuteen, tila- ja yritystoiminnan kehittämiseen sekä yhteistyöhön ja innovaatioiden tuotteistamiseen. Merkittävää on se, että noin 95 prosenttia Suomen pinta-alasta kuuluu tukeen oikeutetulle alueelle eli rahasto (8,2 mrd. e) on mahdollisuus isolle joukolle Suomen Yrittäjien jäsenyrityksiä.

Mitä rahoitetaan?

- Koulutus ja tiedonvälitys (80 milj. €)
- Neuvonta (34 milj. €)
- Yritysten tuotannolliset investoinnit (1 035 milj. €)
- Tila- ja yritystoiminnan kehittäminen (402 milj. €)

- Maaseudun palvelujen ja kylien kehittäminen (80 milj. €)
- Yhteistyö ja innovaatiot (160 milj. €)
- Leader-ryhmien kautta haettavat yritys-ja hanketuet (300 milj. €)

Miten ja mistä tukea haetaan?

- ELY-keskuksista ja Leader-ryhmien kautta
- Leader-ryhmien kautta haettava julkinen tuki maaseudun yritystoiminnan kehittämiseen täydentää ELY-keskusten kautta myönnettävää tukea.

Tuet ja palvelut:

- Yrittäjä, kauppa, teollisuus: http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/yrittaja-kauppa-teollisuus/Sivut/default.aspx

Esite: Monipuolisempaa ja vahvempaa yrittäjyyttä maaseudun yritystuilla 2014–2020

- http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/yrittaja-kauppa-teollisuus/yritystuet/Documents/yritystuki_esite_04.pdf

Lisätietoa maaseutuohjelman yritystuista

- http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/yrittaja-kauppa-teollisuhttps://www.maaseutu.fi/fi/hakijalle/alueellisuuden-huomioiminen/Sivut/ely-keskukset.aspxus/yritystuet/Sivut/yritystuet.aspx

Yritystukialueen rajaukset alueittain

- https://www.maaseutu.fi/fi/hakijalle/alueellisuuden-huomioiminen/Sivut/ely-keskukset.aspx

Esite: Monipuolisempaa ja vahvempaa yrittäjyyttä maaseudun yritystuilla 2014–2020

- http://www.mavi.fi/fi/tuet-ja-palvelut/yrittaja-kauppa-teollisuus/yritystuet/Documents/yritystuki_esite_04.pdf

Hae yhteistoiminta-alueesi, ELY-keskuksesi ja Leader-ryhmäsi

- http://www.mavi.fi/fi/tietoa-meista/Sivut/kumppanihaku.aspx

Tukihakemus täytetään sähköisessä Hyrrä-tietojärjestelmässä

- https://hyrra.mavi.fi/login.html

Lisätietoa sähköisestä asioinnista (Hyrrä-palvelu)

- http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/Sivut/hyrra.aspx
- ELY-keskukset ja Leader-ryhmät kertovat lisää yrityksien ehdoista ja hakemisesta.

Lisätietoa: www.mavi.fi/yritystuet, www.maaseutu.fi, www.yrityssuomi.fi, www.ely-keskus.fi, www.leadersuomi.fi

13.3 Horisontti 2020 tutkimuksen ja innovaatioiden uusi puiteohjelma

EU:n Horisontti 2020 -ohjelmasta (2014–2012) rahoitetaan eurooppalaisia tutkimus- ja innovointihankkeita yhteensä noin 80 miljardilla eurolla. Tavoitteena on luoda Eurooppaan kasvua ja uusia työpaikkoja sekä parantaa Eurooppalaisten yritysten asemaan globaalissa kilpailussa. Ohjelmasta rahoitetaan pääosin kansainvälisenä yhteistyönä toteutettavia hankkeita, joista kehitetään ja kaupallistetaan uusia, teknologioita, tuotteita ja palveluita.

Pk-yritykset voivat osallistua yhteishankkeisiin yhdessä kansainvälisten kumppanien kanssa tai hakea rahoitusta innovaationsa kaupallistamiseen yksinkin uudesta pk-instrumentista. Yhteishankkeeseen pk-yritysten on helppo lähteä mukaan esimerkiksi yhdessä suomalaisen yliopiston tai tutkimuslaitoksen kanssa.

Pk-yritykset tärkeässä roolissa

- Merkittävä osa budjetista kohdistuu pk-yrityksille.
- Pk-yrityksille on tarjolla oma kolmivaiheinen rahoitusinstrumentti eli pk-instrumentti
  - Vaihe 1: Konseptin arviointi ja liiketoimintasuunnitelma
  - Vaihe 2: Testaus, demot ja pilotit
  - Vaihe 3: Sparraus ja kaupallistaminen
- Rahoitus perustuu kilpailuun, ja vain parhaat hanke-ehdotukset rahoitetaan
- Hakemukset lähetetään Brysseliin jossa ulkopuoliset asiantuntijat arvioivat ne.

Lisätietoja: www.tekes.eu/horisontti-2020

13.4 EU:n ulkorajayhteistyö — ENI on hyödyllinen Venäjän kaupassa

Ulkorajayhteistyössä ENPI-välineen on korvannut Euroopan naapuruusväline (ENI), jolla tuetaan muun muassa rajat ylittävää yhteistyötä (ENI CBC) vuosina 2014–2020 (Kolarctic, Karelia ja Kaakkois-Suomi–Venäjä). Ohjelmien täytäntöönpanon aloittaminen edellytti myös ohjelmakohtaisia rahoitussopimuksia, jotka allekirjoitettiin joulukuussa 2016. Ohjelmat ovat käynnistyneet 2017.

13.5 Suomen ja Venäjän välisten ENI CBC -ohjelmien teemavalinnat

- Yritystoiminnan kehittäminen
  - Kolarctic, Karelia, Kaakkois-Suomi–Venäjä

- Koulutuksen, tutkimuksen, teknologisen kehittämisen ja innovaatioiden tukeminen
  - Kaakkois-Suomi–Venäjä

- Paikalliskulttuurin edistäminen ja historiallisen perinnön säilyttäminen
  - Karelia
- Ympäristönsuojelu, ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja luonnonkatastrofien ehkäiseminen/hallinta
  - Kolarctic, Karelia ja Kaakkois-Suomi–Venäjä

- Alueiden saavutettavuuden parantaminen, kuljetus- ja tietoliikenneverkkojen kehittäminen
  - Kolarctic

- Rajojen hallinnan ja rajaturvallisuuden edistäminen
  - Kolarctic, Karelia ja Kaakkois-Suomi–Venäjä

Lisätietoja

- **Kolarctic**: www.kolarctic.fi
- **Karelia**: www.kareliacbc.fi
- **Kaakkois-Suomi–Venäjä**: www.sefrcbc.fi
- http://tem.fi/julkaisut → TEM oppaat ja muut julkaisut 16/2016
  ”Yhteistyö yli rajojen EAY/ENI 2014–2020”

13.5.1 Enterprise Europe Network — EU-komission kansainvälinen verkosto

Enterprise Europe Network on maksuttomia kansainvälistymispalveluita pk-yrityksille tarjoava verkosto, jolla on asiantuntijoita yli 50 maassa ympäri maailman. Verkosto tarjoaa yrityksellesi:

- Yleistä kansainvälistymis- ja lakineuvontaa
- Seminaareja ajankohtaisista kansainvälistymiseen liittyvistä aiheista
- Tukea sopivan EU-rahoitusohjelman etsimiseen
- Palveluita kansainvälisen yhteistyökumppanin hakuun
- Palautekanavan EU-komissiolle kohtaamistasi sisämarkkinaongelmista

Lisätietoja: Ranne, Markus/Finpro, markus.ranne@finpro.fi, p. 040 343 3453, www.enterpriseeurope.fi, www.yrityssuomi.fi

13.5.2 Ongelmanratkaisupalvelu Solvit

Solvit on jäsenvaltioiden viranomaisten välinen ongelmanratkaisumenettely. Menettelyn avulla pyritään etsimään ratkaisuja käytännön ongelmiin, joita yritykset ja kansalaiset kohtaavat toisessa jäsenvaltiossa viranomaisen tulkitessa tai soveltaessa puutteellisesti EU:n sisämarkkinalainsäädäntöä.

Solvitia voidaan käyttää ratkaisemaan sisämarkkinaesteitä kahden tai useamman jäsenmaan välillä.

Suomessa Solvit-keskus toimii työ- ja elinkeinoministeriössä. Se kirjaa kaikki EU:n sisämarkkinoilla nousevat esteet Solvit-järjestelmään.

Tapausten käsittelyn ratkaisun tavoiteaika on 10 viikkoa ja noin 70 prosenttia tapauksista päättyy asiakkaalle tyydyttävään ratkaisuun. Palvelu on maksuton.

Lisätietoa: Henningsen, Venja/TEM, solvit@tem.fi, https://www.tem.fi/?s=953

13.5.3 EU:n markkinoillepääsytietokanta, Market Access Database

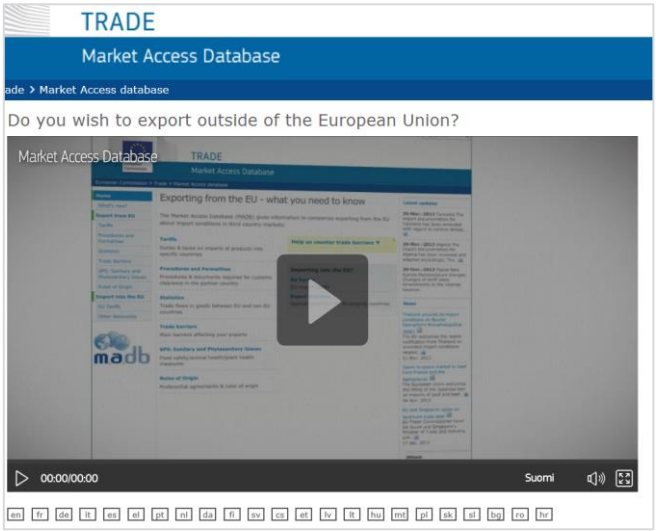

Apua ja neuvoja myös: EU SME Centre in China, The China IPR SME Helpdesk, European Business and Technology Centre India sekä European ASEAN Business Centre (EABC)

Lisätietoja: http://madb.europa.eu

13.5.4 Your Europe tietokanta

- http://europa.eu/youreurope

13.5.5 Eurooppalainen pk-yritysportaali

- http://ec.europa.eu/small-business/index_fi.htm

14. Mitä on joukkorahoitus?

Joukkorahoituksella tarkoitetaan yleensä suurelle yleisölle esitettäviä avoimia pyyntöjä kerätä varoja tiettyyn hankkeeseen. Joukkorahoitus on tapa kerätä rahoitusta henkilöiden ja organisaatioiden hankkeille sekä yritysten toimintaan. Rahoitus kerätään yleensä laajalta joukolta pieninä summina halutun rahoitusmäärän saavuttamiseksi, ja usein Internetissä toimivien palvelualustojen kautta.

Joukkorahoituksessa voidaan erottaa monia toisistaan toiminnallisesti ja taloudellisesti eroavia muotoja. Seuraava luettelo ei ole tyhjentävä, vaan kuvaa tällä hetkellä markkinoilla esiintyviä joukkorahoitusmuotoja. Joukkorahoitus on kehityksensä alkuvaiheessa ja on todennäköistä, että mallit muuttuvat ja kehittyvät tulevaisuudessa.

14.1 Joukkosponsorointi

- Lahjoituspohjaisessa joukkorahoituksessa yleisöltä kerätään lahjoituksia tiettyyn hankkeeseen tietyn ajanjakson ajan mainostamalla keräystä Internetin ja sosiaalisen median välityksellä.
- Palkintopohjaisessa tai ennakkomyyntiin perustuvassa joukkorahoituksessa rahoittajille tarjotaan jonkinlaista vastiketta, kuten mahdollisuus osallistua rahoittamaansa kulttuurikokemukseen tai tuote, joka on kehitetty ja valmistettu kerätyillä varoilla.

14.2 Joukkosijoittaminen

- Voitto-osuusjärjestelmissä sijoittajalle luvataan osa rahoitettavan hankkeen tuottamista tulevista voitoista.
- Arvopaperipohjaisessa tai sijoitusmuotoisessa joukkorahoituksessa yritykset laskevat sijoittajia varten liikkeeseen osakkeita tai velkainstrumentteja. Menettely poikkeaa säännellystä listautumisannista muun muassa siten, että liikkeeseen lasketuilla osakkeilla ei yleensä käydä kauppaa jälkimarkkinoilla eikä niihin liity merkintätakuuta.
- Joukkolainaamisessa kampanjan järjestäjät lainaavat yleisöltä rahaa ja lupaavat maksaa pääoman takaisin tietyillä ehdoilla korkoineen tai ilman korkoa.

14.3 Sääntely

Tällä hetkellä kattavaa joukkorahoitusta koskevaa lainsäädäntöä ei ole. Joukkorahoituksen toimintamalli voi kuitenkin olla jonkin olemassa olevan sääntelyn piirissä eli sovellettavaksi voi tulla esimerkiksi rahankeräyslaki, kauppa- tai kuluttajansuojalaki taikka rahoitusmarkkinalainsäädäntö kuten luottolaitoslaki, sijoituslaki, laki vaihtoehtorahastojen hoitajista ja arvopaperimarkkinalaki. Siten joukkorahoitus saattaa vaatia järjestäjältä lupaa, rekisteröintiä, toimilupaa, esitteitä tai ilmoituksia. Joukkorahoituksen järjestäjä ei välttämättä itsekään tunnista sääntelyn vaatimuksia.

14.4 Mitä sijoittajan kannattaa tarkistaa

Sijoittajan näkökulmasta joukkorahoitus tarjoaa uusia sijoituskohteita. Osinkoverotussäännökset voivat osaltaan lisätä joukkorahoituksen houkuttelevuutta, sillä listaamattomista yrityksistä saa edullisemmin verotettuja osinkoja kuin pörssiyhtiöistä. Joukkorahoitus tarjoaa sijoittajalle myös mahdollisuuden valita suoraan kohde, mihin varoja sijoittaa.

Joukkorahoituksen monimuotoisuudesta ja alan vakiintumattomuudesta johtuu, että sijoittajan näkökulmasta toimintaan liittyy myös monenlaisia riskejä ja haasteita. Joukkorahoitukseen osallistuvan sijoittajan onkin syytä selvittää, mihin sitoutuu. Aloittavien yritysten rahoittaminen on luonteeltaan riskisijoittamista ja pääomasijoittamista – säänneltyjä jälkimarkkinoita ei kuitenkaan ole ja on mahdollista, että koko sijoitus voi menettää arvonsa.

Muista nämä!

- Tiedosta riski sijoitetun pääoman mahdollisesta menettämisestä.
- Selvitä etukäteen, mitä sijoittajalle tarjotaan.
- Tutustu rahoitusmalliin, sen tekniikkaan, sopimuksiin ja käytännön toimintatapoihin.
- Kysy, pohdi, tutki – onhan kyseessä oikea ja sallittu joukkorahoitushanke todelliseen tarkoitukseen?
- Älä sijoita, jos et saa riittävästi tietoa perustellun sijoituspäätöksen tueksi.

14.5 Varojen lainaaminen yksityishenkilöille ns. vertaislainanannon kautta

Vertaislainatoiminnassa yksityiset sijoittajat lainaavat varojaan toisille yksityishenkilöille jonkin luotonvälittäjäyrityksen tarjoaman palvelun kautta.

Vertaislainatoiminta ei ole luvanvaraista toimintaa, eikä siten esimerkiksi luottoja välittävän yrityksen hallintohenkilöihin, sisäiseen valvontaan tai riskienhallintajärjestelmiin kohdistu viranomaisvalvontaa. Myöskään vertaislainayritysten esittämiin mahdollisiin luottoluokituksiin lainanottajista ei kohdistu valvontaa.

14.6 Milloin joukkorahoitukseen pitää hakea lupa?

- http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Toimiluvat/joukkorahoitus/Pages/Default.aspx

Yhteenveto

Grannefelt Financen www.gfinance.fi yhteenveto antaa hyvän yleiskuvan markkinatilanteesta.

Julkaisija: Suomen Yrittäjät | Mannerheimintie 76 A, PL 999, 00101 Helsinki
puhelin 09 229 221 | toimisto@yrittajat.fi | www.yrittajat.fi